

Trygge fællesskaber- Islev Skoles antimobbestrategi

Indhold

Trygge fællesskaber - Islev Skoles antimobbestrategi	1
Indledning – trygge fællesskaber på Islev Skole.....	2
Definitioner.....	2
Digital mobning – sådan adskiller digital mobning sig fra anden mobning:.....	3
Handleplan – en indgribende indsats – SÅDAN HANDLER I SOM TEAM.....	4
Signaler – dårlig trivsel i klassen eller mobning.....	5
Ansvarsfordeling ved forbyggende og indgribende indsatser.....	6
Forskning	10
Lovgivning – undervisningsmiljøloven.....	10
Klageadgang.....	11
Linksamling	11

Indledning – trygge fællesskaber på Islev Skole

Trygge fællesskaber er en forudsætning for, at mennesker kan trives, udvikle sig og lære. I et trygt fællesskab tør man være den, man er, uden frygt for at blive latterliggjort eller udelukket. På Islev Skole arbejder vi bevidst med at skabe et godt læringsmiljø og god faglig og social trivsel. Skolen skal være et sted, hvor alle børn og voksne oplever at høre til og være betydningsfulde for fællesskabet. Vi ønsker at skabe sammenhold og udvikle sociale kompetencer både i klasserne, hos enkelte grupper og hos det enkelte barn. Vi ønsker at være et mobbefrit fællesskab. Derfor arbejder vi løbende med vores børns trivsel, personalets kompetenceudvikling og et forpligtende forældresamarbejde.

Man kan sagtens have et fællesskab om noget negativt, for eksempel at mobbe andre. Derfor er det én af skolens vigtigste opgaver at opbygge og vedligeholde trygge fællesskaber – både blandt eleverne og i relationen mellem eleverne og de voksne.

På Islev skole har vi i fællesskab fokus på den kompleksitet, der er i enhver mobbesituation, derfor bruger vi Skolestyrkens håndteringsværktøj som værktøj til at analysere situationer og dynamikker i en klasse og til at planlægge konkrete tiltag, når vi er bekymrede for mobning.

Mobning er et problem, der vedrører os alle, og det er noget vi skal løse i fællesskab. Alle har et ansvar for at tage del i denne indsats, både børn, forældre, personale og skolens ledelse. Vi lykkedes bedst, når vi samarbejder bredt. Det forebyggende arbejde er en løbende proces i hverdagen, som udspringer fra skolens børnesyn, hvor vi lægger på, at skabe deltagelsesmuligheder for alle.

Definitioner

Mobning er handlinger, der holder en eller flere elever uden for fællesskabet, bevidst eller ubevidst. *Vi forstår mobning som systematisk forfølgelse eller udelukkelse over længere tid på et sted, hvor denne person er tvunget til at opholde sig. Det er mobning, når en person gentagne gange udsættes for negative handlinger som skub, negative kommentarer eller sladder fra en eller flere elever.*

Drillerier er bemærkninger, råb eller handlinger, der påpeger konkrete særlige karakteristika ved den omtalte persons handlinger eller udseende. Drilleri kan være spontant og tilfældigt. Drillerier kan være hårde, men funktionen er ikke udelukkelse fra fællesskabet.

Generende drillerier er en gråzone mellem drilleri og mobning. Når drillerier mister karakter af tilfældighed, og magtbalancen mellem parterne langsomt bliver forrykket. Et vigtigt forvarsel om mobning.

Konflikter er i sit udgangspunkt hverken onde eller gode, men et fælles grundvilkår. Konflikter er uoverensstemmelser, der handler om noget konkret, - en sag. Konflikter giver spændinger i og mellem mennesker, men der er også både udvikling og læring i konflikter og genoprettende praksisser.

Mobning opstår i fællesskaber i skolen, hvor det er en udfordring at samles om noget positivt, og foregår ved forskellige typer handlinger, der markerer hvem, der holdes udenfor eller ekskluderes. Mobning udspringer

af utrygge kulturer, der opstår i sociale sammenhænge, man ikke kan trække sig fra. I skolen kan mobning være den fællesskabsform, der skaber sammenhængskraft. Vi er sammen om at udstøde andre fra fællesskabet. Årsagen til, at der foregår mobning eller mobbelignende situationer skal typisk finde i den manglende tolerance i fællesskabet og ikke ved at se på, hvad, der bliver mobbet med eller hvem, der bliver mobbet. Det handler om at få øje på gruppens mønstre – at se på børnenes indbyrdes samspil og positioner. Mobning er et gruppefænomen, og bekæmpelse af mobning i skolen og på uddannelsessteder handler i høj grad om at ændre kollektive dynamikker mellem eleverne. Mobning handler altså ikke om svage elever, men om elever, som bliver gjort svage i et fællesskab¹.

Digital mobning – sådan adskiller digital mobning sig fra anden mobning²:

- **Anonymitet** – Meget af den digitale mobning foregår anonymt, og når børnene ikke ved hvem eller hvor mange der har været med til at skrive de ubehagelige beskeder, kan det give ekstra meget usikkerhed.
- **Stopper ikke** – Digital mobning foregår et sted hvor børnene hele tiden opholder sig, også uden om skoletid, og de kan derfor ikke undslippe mobningen. Hvis de slukker telefonen eller computeren dukker beskederne op så snart de tænder den igen, og det kan give følelsen af ikke at kunne undslippe.
- **Eksponering** – Mobningen foregår et offentligt sted, hvor ”alle” kan læse med, og det kan forstærke usikkerheden og følelsen af at miste kontrol.
- **Flydende roller** – I digitale konflikter er rollerne ofte flydende. Det er ofte de samme børn som mobber og bliver mobbet, og det er ikke nemt at placere skyld.

¹ <https://dcum.dk/media/3223/hvad-er-digital-mobning-20212.pdf>

² <https://dcum.dk/grundskole/undersogelser/digitalmobning>

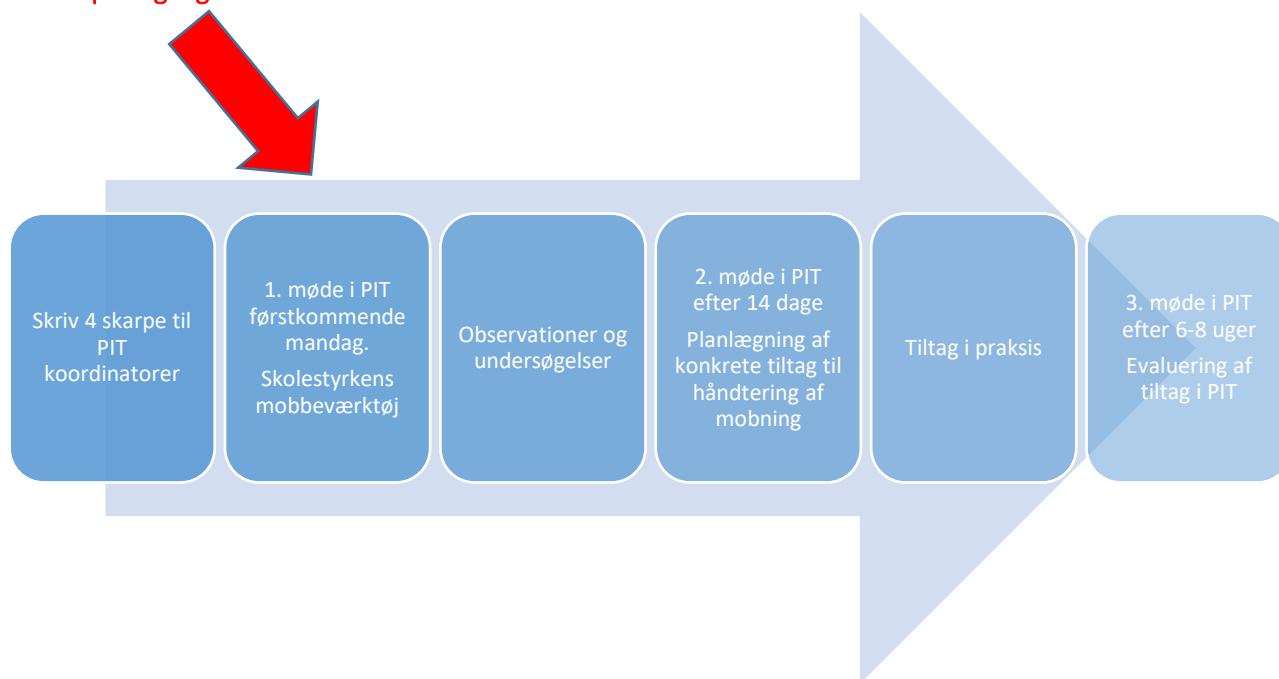
Handleplan – en indgribende indsats – SÅDAN HANDLER I SOM TEAM

Intervention skridt for skridt På Islev Skole

Interventionen har to formål:

- Stoppe mobningen
- Genopbygge gruppe/klassen, så fællesskabet bliver karakteriseret af mere positive og inkluderende værdier og handlinger

Handleplan igangsættes

DE FIRE SKARPE

1. Hvad bekymrer jer?
2. Hvad har I afprøvet i teamet?
3. Hvad har I brug for hjælp til?
4. Er der anden vigtig information (åbne sager i BØFA, lokalisering, særlige familieforhold)?

Signaler – dårlig trivsel i klassen eller mobning

Der kan være mange forskellige tegn på mistrivsel i en klasse, og det er derfor vigtigt, at de voksne omkring børnene i fællesskab laver en analyse af, hvad der præcis er på spil for børnene. Det er altid de voksne - lærere, pædagoger og forældre, der har ansvaret for, at der er et godt socialt miljø på skolen og i klasserne. Arbejdet med klassens sociale liv kan ikke 'vælges fra' af disse voksne. Blot ved mistanke om mobning skal PIT kontaktes. Vi være nysgerrige, undersøgende og handlende i klasser, hvor vi oplever følgende situationer:

- ✚ Børnene er stærkt optagede af, hvad andre gør og mener
- ✚ Børnene er på vagt over for hinanden
- ✚ Der er børn, der er bange for at sige noget i undervisningen
- ✚ Der er børn, der ikke er en del af nogen gruppe
- ✚ Der bliver brugt nedgørende kommentarer i klassen
- ✚ Der er børn der bliver ignoreret
- ✚ Der er børn, der er bange for at være sig selv
- ✚ Der er børn, der bliver latterliggjort
- ✚ Der bliver reageret med at vende øjne, vende ryggen til eller andet, negativt kropssprog, når udvalgte elever siger noget i klassen
- ✚ Der er dominerende fortællinger om udvalgte elever? Fx at hun er irriterende, voldelig, mærkelig
- ✚ Konflikter i klassen "løst" med udsagn som "Det et var bare for sjov", "Det et var ikke kun mig" eller "Det et var ikke lige så slemt som..."

Ansvarsfordeling ved forbyggende og indgribende indsatser

	Ansvarsfordeling i det forbyggende arbejde på Islev Skole	Ansvarsfordeling ved indgribende indsats
Teamet	<p>Sikrer, at der i hver klasse afholdes mindst tre sociale klassearrangementer</p> <p>Målet er, at alle børn i en klasse deltager – også selvom deres forældre skulle være forhindret i at deltage.</p> <p>Afdækker elevernes trivsel og sociale kompetencer. Dette sker bl.a. via individuelle elevsamtaler. Den voksne er tillige pligtig til omgående at handle professionelt, hvis mobning konstateres,</p> <p>Klargør egne og fælles grænser ved at opstille konkrete sociale mål for den enkelte elev og klassen/børnegruppen som en del af årsplanen</p>	<p>Kontakter PIT med tre skarpe om mistanke om mobning ol.</p> <p>Deltager i PIT-møder og iværksætte/udarbejde konkrete tiltag med udgangspunkt i håndteringsværktøjet. Skolestyrkens handleplan udfyldes</p> <p>Orienterer forældre om tiltag</p> <p>Orienterer klassen om tiltag</p> <p>Orienterer resten af temaet omkring klassen om tiltag</p> <p>Dokumenterer tiltag i handleplan – teams</p> <p>Evaluerer de tiltag, der er sat i værk inden for x uger – eventuelt justere tiltag løbende</p>
På SFO og i klubben	<p>De voksne der har haft eleven i løbet af dagen tilstræber kommunikation til SFO'en ved behov.</p> <p>Lærer og pædagoger indgår i et forpligtende teamsamarbejde.</p> <p>I slutningen af dagen tilstræbes en god overgang fra skole til SFO/ klub.</p> <p>SFO'en og klubben er funktionsopdelt/værksteder, hvilket gør at eleverne kan få venner på tværs af årgange og alder</p> <p>SFO og klubben har fokus på dialogen mellem pædagog/barn og pædagog/forældre i forhold til elevens trivsel</p> <p>Elever og problematikker tages op i PIT ved behov</p>	<p>Pædagogerne understøtter de tiltag, der er beskrevet i handleplanen på SFO'en og i klubben</p>
Forældresamarbejde	<p>Der gives en definition af mobning til forældrene på skoleårets første</p>	<p>Deltager i forældremøde/kontaktforældremøder</p>

	<p>forældremøde og der orienteres om skolens antimobbestrategi.</p> <p>På Forældremøder tales om trivsel og hvordan forældre positivt bidrager, iværksætter gode fællesskaber, samt god kommunikation i forældregruppen.</p> <p>Klasseteamet og forældre indgår i dialog om den fælles indsats i forhold til at opnå trygge klassefællesskaber. Når børn er usikre på, om de hører til i fællesskabet kan de reagere uhensigtsmæssigt. I den situation skal både lærere, pædagoger og forældre se bag om deres adfærd.</p> <p>Der etableres trivselsgrupper i alle klasser op igennem hele skoletiden. De står for klassearrangementer. Forældrene i trivselsgrupperne mødes to gange årligt.</p>	<p>Understøtte skolens tiltag og samarbejde omkring disse</p> <p>Understøtte det beskrevne mobbesyn</p>
Ledelsen på skolen	<p>Ledelsen organiserer personalets tid, uddannelse og ressourcer så der er mulighed for konstant udvikling af skolens fællesskaber</p> <p>Sikrer at trivselsmålingen gennemføres i alle klasser og efterbehandles</p>	<p>Sikre deltagelse i PIT-møder og tid til at iværksætte tiltag i klassen</p> <p>Eventuelt deltage i forældremøde/handleplansmøde i PIT</p>
PIT Psykolog i PPR	<p>Tilbyder lærere og pædagoger sparring og vejledning ift. arbejdet med trygge fællesskaber</p> <p>Sikrer overleveringsprocessen mellem 0. og 1 klasse og mellem 5. og 6. klasse</p>	<p>Invitere til 2 møder med teamet, hvor håndteringsværktøjet gennemføres samt et opfølgingsmøde</p> <p>Udarbejde og dele eksempler på forældrebreve, når der er mistanke om mobning i en klasse i teams</p>

Særlige tiltag der understøtter fællesskabet på Islev Skole

Venskabsklasser

Fællesskaber mellem små og store skaber tryghed

Trivselsdag

Hele skolen arbejder med trygge fællesskaber

Legepatrulje og elevmæglere

Børn skaber trygge frikvarterer for hinanden, sætter lege i gang og hjælper med konflikter

Elevråd

Barnets stemme og indflydelse

Fællessang

Når vi synger sammen bidrager alle til fællesskabet og alle kan være med

Legekuffert

Inspiration til leg og nonverbal kommunikation i fællesskabet, brainbreaks

Mini- og mellem-diamantforløb på henholdsvis 2 og 5 årgang

Fælles sprog for følelser - styrker børnenes oplevelse af at indgå meningsfuldt og relevant i et fællesskab

6 skarpe – dagligt pædagogisk arbejde der understøtter trygge fællesskaber

Humørbarometer
Godt mødeøjeblik mellem børn og voksne

Kammeratskabeaftale

Fokus på fællesskab
Lege, tillidsøvelser,
børnemassage

Synlig struktur
Dagens program – timens dagsorden

Tydelige forventninger til børnene

Det gode frikvarter
Legegrupper, voksenstyrede leg

Forskning

Vores handleplan er forankret i Skolestyrkens fællesskabsorienteret mobbeforskning

Skolestyrken er baseret på det fællesskabsorienterede mobbesyn, som er beskrevet af forskningsprojektet [eXbus](#) under DPU, Aarhus Universitet.

eXbus forstår mennesket ud fra en socialpsykologisk tilgang, hvor individer skaber deres identitet ved at udvikle sig i og sammen med deres omgivelser. eXbus' forskning peger på, at mobning ikke er et spørgsmål om enkelte børn og deres personligheder, men et udtryk for sociale processer og komplekse gruppedynamikker i en destruktiv kultur. Den viser også, at mobning opstår i bestemte sociale sammenhænge, hvor mennesker er nødt til at være sammen. Fx på skoler, i andre institutioner og på sociale medier.

Elever orienterer sig i, hvad der skal til for at være '*rigtig*' i de forskellige fællesskaber, de indgår i. Det betyder, at en elev kan være '*ude*' i et fællesskab, men '*inde*' i et andet. Fordi mennesker og kontekster er forskellige, kan mobningen komme til udtryk på et utal af forskellige måder.

eXbus peger altså på mobning som et socialt fænomen, der skal undersøges, forstås og løses mellem de mennesker, der befinder sig i et fællesskab, der oplever mobning. Her spiller skoler og andre institutioner – men også forældre – en afgørende rolle i styrke elevers fællesskaber og derigennem at fremme trivsel og forebygge og håndtere mobning.

Lovgivning – undervisningsmiljøloven

Bekendtgørelse af lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø

§ 1 c. Konstaterer uddannelsesstedets ledelse problemer med det psykiske undervisningsmiljø i form af mobning el. lign., udarbejder ledelsen en handlingsplan, hvoraf det fremgår, med hvilke foranstaltninger problemerne effektivt bringes til ophør. Tilsvarende gælder, hvis uddannelsesstedets ledelse eller en elevs forældremyndighedsindehavere anser det for nødvendigt som følge af elevens bekymrende tilstand eller adfærd, herunder sygdom og fravær, på grund af problemer med det psykiske undervisningsmiljø i form af mobning el. lign.

Stk. 2. Uddannelsesstedets ledelse skal udarbejde handlingsplanen, jf. stk. 1, senest 10 arbejdsdage efter at der er modtaget oplysning om problemerne. Fristen regnes fra det tidspunkt, hvor en medarbejder på uddannelsesstedet eller ved den kommunale forvaltning, for så vidt angår kommunale uddannelsessteder, første gang skriftligt eller mundtligt modtager oplysning om problemerne. Handlingsplanen revideres efter behov.

Klageadgang

En eventuel klage over skolens håndtering af antimobbe-strategien skal rettes til skolelederen. Hvis skolen ikke giver medhold i klagen, kan den sendes videre til Den Nationale Klageinstans mod Mobning. Link <https://dcum.dk/grundskole/klageinstans-mod-mobning-grundskole>

Linksamling

Helle Rabøl om mobning: <https://youtu.be/WenvnZs8kYk>

Digital mobning undervisningsmateriale: <https://skolestyrken.dk/log-ind/tiltag-mobning/undervisning-om-mobning-og-digital-trivsel/>

Skolestyrken: planlægningskema til handleplan:

<file:///C:/Users/cn13516/Downloads/Plan%C3%A6gningsskema%20til%20tiltag.pdf>

Skolestyrken: skema til risikovurdering:

<file:///C:/Users/cn13516/Downloads/Plan%C3%A6gningsskema%20til%20tiltag.pdf>